N°. 216. 1857.

NEDERLANDSCHE STAATS-COURANT.

JE MAINTIENDRAI.

De prijs dezer Courant met het Bijblad is f 30 in het jaar; die van de Courant alleen f 20 en die van het Bijblad alleen f 15.

De prijs der advertentien is 25 cents voor den regel bij iedere plaatsing, buiten de zegelgelden en briefporten.

ZATURDAG 12 SEPTEMBER.

NEDERLANDEN.

(Staatsblad n°. 106.) *BESLUIT van den 4den September 1857, houdende vernietiging van een besluit van den gemeenteraad van* Schoonhoven.

WIJ WILLEM III, BIJ DE GRATIE GODS, KONING DER NEDERLANDEN, PRINS VAN ORANJE-NASSAU, GROOT-HERTOG VAN LUXEMBURG, ENZ., ENZ., ENZ.

Op het rapport van Onzen Minister van Binnenlandsche Zaken van den 29sten Julij 1857, n°. 89, 2de Afdeeling, daarbij overleggende een verslag van Gedeputeerde Staten van *Zuidholland* betreffende een besluit van den gemeenteraad van *Schoonhoven* van den 2den Julij jl., tot onwettig-verklaring van in de vorige vergadering, van 23 Junij jl., genomen besluiten, waarin alleen de burgemeester, tevens raadslid, tegenwoordig was; welk besluit door den burgemeester, als naar zijn oordeel strijdig met de wet, krachtens art. 70 der gemeentewet, niet ten uitvoer is gelegd;

Overwegende:

dat de onwettig verklaarde besluiten niet als zoodanig te beschouwen zijn, daar zij genomen werden in eene vergadering, gehouden nadat twee maal vergadering belegd was om over de onderwerpen, waartoe die besluiten betrekking hadden, te beraadslagen, doch telkens niet genoeg raadsleden waren opgekomen;

dat immers art. 49 der gemeentewet in alinea 3 bepaalt, dat in zoodanige vergadering de tegenwoordige leden over de in de oproepingsbriefjes vermelde onderwerpen beraadslagen en besluiten;

dat hier wel in het meervoud van *tegenwoordige leden* gesproken wordt, waaruit zou kunnen worden afgeleid, dat de tegenwoordigheid van een enkel raadslid niet voldoende is tot het nemen van een besluit;

dat evenwel blijkbaar de bedoeling der wet is, dat men in eene derde onvoltallige vergadering, ook al is er slechts één lid verschenen, tot een besluit kome;

dat toch in de memorie van toelichting tot genoemd art. 49 door de Regering wordt gezegd: » Het artikel voorziet niet in het geval, dat ook » bij de derde oproeping *geen* der raadsleden verschijnt"; waaruit men mag opmaken, dat het artikel beschouwd moet worden als wel te voorzien in het geval, dat slechts één lid is opgekomen;

dat bovendien, blijkens genoemde memorie, er zelfs aan gedacht is, om den burgemeester alleen, als zoodanig, tot het nemen van besluiten in eene ten derden male belegde vergadering bij afwezigheid van alle leden bevoegd te verklaren, hetgeen hoofdzakelijk daarom niet geschied is, dewijl dit met art. 140 der Grondwet niet wel overeen te brengen zou zijn; waaruit blijkt, dat men gemeend heeft in het nemen van besluiten door een enkel persoon, zoo deze slechts raadslid is, geen bezwaar te moeten zien en dat men dan ook bedoelde, dat dit in het bij art. 49, alinea 3, voorziene geval zou plaats hebben;

dat het besluit van den raad der gemeente *Schoonhoven* van 2 Julij jl. mitsdien als strijdig met de wet te beschouwen is;

Gelet op art. 153 der gemeentewet;

Den Raad van State gehoord (advies van den 24sten Augustus 1857, n°. 16);

Gezien het nader rapport van Onzen Minister voornoemd, van den 1sten September 1857, n°. 79, 2de Afdeeling;

Hebben goedgevonden en verstaan, het besluit van den gemeenteraad van *Schoonhoven* van 2 Julij jl., tot onwettig-verklaring der in de vergadering van 23 Junij jl. genomen besluiten, te vernietigen.

Onze Minister van Binnenlandsche Zaken is belast met de uitvoering van dit besluit, hetwelk in het *Staatsblad* zal worden geplaatst.

's Gravenhage, den 4den September 1857.

WILLEM.

De Minister van Binnenlandsche Zaken,
A. G. A. VAN RAPPARD.

Uitgegeven den *elfden* September 1857.
De Directeur van het Kabinet des Konings,
DE KOCK.

Bij Zijner Majesteits besluit van den 7den September 1857, n°. 49, wordt de magazijnmeester der marine te Vlissingen *W. C. Story*, op zijn daartoe gedaan verzoek, met den laatsten November aanstaande, eervol ontslagen uit genoemde betrekking, onder toekenning van zoodanig pensioen, als waarop hij zal bevonden worden aanspraak te hebben.

Bij Zijner Majesteits besluit van den 7den September 1857, n°. 48, is de luitenant ter zee der 2de klasse *G. C. Kooijker*, thans dienende op Zijner Majesteits korvet *Prins Maurits der Nederlanden*, in de West-Indien, op zijn verzoek, eervol uit 's Rijks zeedienst ontslagen, met den laatsten der maand, waarin dit besluit te zijner kennis zal worden gebragt.

Bij Koninklijk besluit van den 2den September 1857, n°. 56, is de heer *R. K. van der Palm*, civiel ingenieur, benoemd tot adspirant-ingenieur van den waterstaat en 's lands burgerlijke openbare werken in Nederlandsch Indie.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

ENGELAND.

Het reeds vermelde geschenk van Keizer Napoleon ging vergezeld van het volgende schrijven aan den Franschen gezant te Londen, hetwelk door dezen bij het overbrengen der gift aan den lord-meijer medegedeeld is:

» Ik zend hiernevens 1000 ponden sterling als mijne persoonlijke bijdrage voor de officieren en soldaten, die in Indië zoo veel geleden hebben. Tevens zend ik 400 p. st., zijnde het bedrag der inschrijving onder de keizerlijke garde. De edelmoedige giften van de Koningin en van het Engelsche volk tijdens de Fransche overstroomingen hebben wij niet vergeten."

De Fransche gezant heeft daarbij voor zich eene gifte van 100 p. st. gevoegd.

— Met het doel om de aanwerving van manschappen voor de landmagt te bevorderen, heeft het Engelsche gouvernement niet alleen het minimum der vereischte ligchaamsgrootte lager gesteld, maar ook bepaald dat heeren, welke in de krijgsdienst wenschen te treden, officiersposten bij de linietroepen kunnen verkrijgen door honderd recruten te leveren. Deze toezegging is echter aan eenige bedingen gebonden: degene welke langs dien weg naar den officiersrang streeft, moet niet jonger dan 18, en niet ouder dan 23 jaren zijn, geene gebreken hebben die hem ongeschikt voor de dienst maken, en door getuigschriften bewijzen dat hij behoorlijk godsdienst-onderrigt heeft ontvangen en niet van onzedelijk gedrag is. Wanneer hij gebleken is die vereischten te bezitten, bekomt hij verlof om in eene bepaalde landstreek recruten te werven.

— De Londensche *Times* van eergisteren behelst weder eene beschouwing der Indische aangelegenheden; dat groote orgaan van liberale begrippen zegt:

» Een ieder, wiens gevoelen over Indische zaken eenig gezag bezit, heeft vol gehouden dat wij in Indie streng regeren en eene aanvallende houding hebben moeten, maar hij heeft naauwlijks geloof gevonden. Wij zien nu, wat een kwaad het is, den Hindo ook maar een oogenblik in den waan te laten dat hij de grens onzer magt gezien heeft. Thans, nu de laaghartigheid en valschheid van den inlander door den snooden opstand aan het volle licht gekomen is, kan geen van Engelands benijders en mededingers meer beweren dat de bevolking, welke wij in Indie zoo lang en met veel vrucht geregeerd hebben, geschikt is om zich zelve te besturen of ooit daartoe geschikt zal worden."

— Te Belfast, in Ierland, zijn jl. Zondag grove wanordelijkheden voorgevallen. Eenige Protestantsche geestelijken hadden aldaar, in navolging van hetgeen te Londen geschiedde, in de open lucht predicatien gehouden, met het doel om ook op de laagste volksklasse, die zelden ter kerke gaat, invloed uit te oefenen. Dat mishaagde aan de meerendeels Katholijke bevolking der stad, welke door het aandenken aan Ierlands verovering door de Protestanten nog te meer tot onverdraagzaamheid gestemd is; en van dien kant deden zich bedreigingen en waarschuwingen hooren; maar aan den anderen kant achtte men het daarom nog te meer noodig met de openbare prediking voort te gaan, ten einde zijn onbetwistbaar regt te handhaven. Toen nu jl. Zondag een geestelijke van de Presbyteriaansche secte in de open lucht predikte, werd de vergadering door het Roomsche gepeupel aangevallen; de Protestanten verdedigden zich krachtdadig, en zoo is de predicatie voortgezet en ten einde gebragt, terwijl in de nabijheid gevochten werd, tot dat de troepen tusschen beide kwamen en met het gebruik ook van vuurwapenen de orde herstelden. De *Times*, de *Globe* en andere liberale Engelsche bladen van Protestantsche denkwijze berispen de Protestantsche ijveraars, die door openbare vertooningen zonder noodzaak de bevolking van een meerendeels Katholijk land in het harnas gejaagd hebben. Dit is in het oog van de *Times* even zeer een blijk van dweepzucht, als het houden van Katholijke processien in een meerendeels Protestantsch land zou zijn.

— In Engeland is van regeringswege eene opgave openbaar gemaakt van de veranderingen, welke sedert September 1856 in de tariefwetgeving van andere landen gemaakt zijn. Over het geheel genomen bewijst deze opgave, naar het oordeel van de *Times*, dat de zaak der handelsvrijheid in de wereld onwederstaanbaar, hoewel langzaam, vooruit gaat.

FRANKRIJK.

Terwijl de dagbladen zich verdiepen in bespiegelingen over den vermoedelijken invloed der aanstaande ontmoeting van Keizer Napoleon en Keizer Alexander op de staatkundige aangelegenheden van Europa en inzonderheid op het Engelsch-Fransche bondgenootschap, wordt door den officielen *Moniteur* van Frankrijk berigt dat de Hertog van Cambridge, de neef van Koningin Victoria en opperbevelhebber der Britsche landmagt, eerstdaags den Keizer in het kamp van Châlons zal bezoeken.

— De raad van het departement van den Herault is niet de eenige van de departementale vertegenwoordigingen in Frankrijk, welke in hare afgeloopen zitting eene meer vrijzinnige staatkunde voor het handelsverkeer met het buitenland aanbevolen heeft. De raad van het departement der Gironde heeft wenschelijk geoordeeld dat alle verbods-

bepalingen, die nog in de Fransche tariefwetgeving voorkomen, afgeschaft en door matige regten op den in- en uitvoer der betrokken artikelen vervangen worden.

ITALIE.

De jongste berigten uit Turyn melden weder, dat het Sardinische gouvernement eenige Napelsche en andere uitgewekenen van zijn grondgebied verwijderd heeft; maar daarbij wordt gevoegd, dat het ministerie voornemens is de magt der regering ten aanzien der uitgewekenen te beperken en hun wettelijke waarborgen te geven; met dat doel zou aan de wetgevende kamers, terstond bij den aanvang harer aanstaande zitting, eene wet voorgedragen worden, welke onder anderen zou bepalen dat elk buitenlander, die bewijst dat hij om louter politieke redenen uit zijn land geweken is, en dat hij in persoonlijk vermogen of in eenig eerlijk bedrijf bestaanmiddelen heeft, in het genot der burgerschapsregten zal gesteld worden.

Men weet dat het Sardinische gouvernement te Napels lang zonder eenige vrucht aangedrongen heeft op de teruggave van een Genueesch handelsvaartuig, de stoomboot *Cagliari*, hetwelk voor de mislukte landing der bende Italiaansche revolutionairen in Calabrie had moeten dienen. Volgens een berigt uit Napels van den 2den dezer scheen dat geschil weldra geheel vereffend te zullen zijn, daar de kapitein en de bemanning van verdere regtsvervolging ontslagen en de aan boord in beslag genomen goederen aan de eigenaren teruggegeven waren, terwijl men verwachtte dat de aanvrage om dit vaartuig voor goeden prijs te verklaren, afgewezen zou worden door het collegie, hetwelk te Napels met de regtspraak in zulke zaken belast is.

DUITSCHLAND.

Z. M. de Keizer van Oostenrijk is den 7den dezer van zijne reis door Hongarije te Weenen teruggekeerd.

Volgens de Augsburger *Allgemeine Zeitung* heeft de in het vorige jaar afgekondigde amnestie voor Hongarije en Zevenbergen eene nieuwe uitbreiding erlangd. De Keizer heeft namelijk bevolen dat aan alle burgerlijke ambtenaren, welke ter zake van den opstand van 1848 door eenen krijgsraad gevonnisd zijn, het verbeurd verklaarde vermogen moet worden teruggegeven, en dat die personen de voorschotten, welke zij gedurende het oproer uit de staatskassen mogten genoten hebben, niet zullen behoeven te verantwoorden.

In berigten uit Weenen leest men: » Onder onze oude officieren heeft zich eene vereeniging gevormd, met het doel om tegen te gaan dat Oostenrijksche krijgslieden de medaille van St. Helena aannemen, welke het Fransche gouvernement voor allen, die van 1798 tot 1815 in Fransche krijgsdienst geweest zijn, ingesteld heeft. Voor het geval, dat dergelijke gedenkpenningen ongevraagd mogten worden toegezonden, zal de aanneming daarvan door de ontvangers beleefdelijk maar stellig geweigerd worden."

DENEMARKEN.

In hare zitting van den 9den dezer heeft de Holsteinsche Stendenvergadering, blijkens een telegraphisch berigt uit Hamburg, met algemeene stemmen op twee na, de conclusie der commissie betrekkelijk het nieuwe ontwerp van staatsregeling voor het Hertogdom Holstein aangenomen. Die conclusie strekte, gelijk men zich herinnert, om den inhoud van het rapport der commissie, als de uitdrukking van de overtuiging der vergadering aangaande den bedenkelijken toestand des Hertogdoms, aan den Koning mede te deelen en daarbij de verklaring te voegen, dat de vergadering zich buiten staat bevindt, om aan de bedoeling des Konings opzigtelijk de invoering eener verbeterde staatsregeling voor de bijzondere aangelegenheden van Holstein te beantwoorden, zoo lang niet de politieke stelling van het Hertegdom in de monarchie geregeld zal zijn op eene wijze, voldoende aan de regtmatige aanspraak des lands op zelfstandigheid en gelijke regten met de overige deelen der monarchie.

De Frankfurter *Postzeitung*, het orgaan van den president der Duitsche Bondsvergadering, zeide in een vóór het bekend worden van voormeld besluit geschreven artikel: » Het voorstel van de commissie der Holsteinsche vergadering om de koninklijke voordragt, zonder ze aan eene opzettelijke beraadslaging te onderwerpen, af te wijzen, is door velen als een blijk van manhaftige vastberadenheid geprezen, maar door anderen niet zonder leedwezen en bezorgdheid vernomen. Indien het voorstel der commissie eenvoudig aangenomen en het onderzoek van de voorgedragen gewijzigde grondwet geweigerd wierd, tot zoo lang de stelling van Holstein tegenover de monarchie op billijke wijze geregeld zal wezen, dan zou dit groot rumoer en ongelegenheid verwekken, maar de staat van zaken zou er ongetwijfeld niet door verbeterd worden. Integendeel zouden de stemmen in Kopenhagen en elders, welke de Duitschers beschuldigen, dat zij geene schikking willen maar de zaak tot eene uitbarsting zoeken te brengen, grooteren invloed verkrijgen; en het zou aan de Duitsche kabinetten zeer moeijelijk gemaakt worden eene vreemde tusschenkomst ten gunste van het schijnbaar in zijne integriteit bedreigde Denemarken te voorkomen. Eindelijk zou de Duitsche Bondsvergadering langs dien weg geen meerderen grond om te handelen erlangen, dan tot dus verre; het is toch de zaak der Stenden den Bond tot handelen op te roepen, maar daarvoor is het een volstrekt vereischte dat hunne grieven over schending van regten niet in algemeene protesten, maar bepaald geformuleerd worden voorgedragen. Wij vleijen ons dat de vergadering zoodanige besluiten zal nemen, welke van de opregte zucht getuigen om tot eene schikking te geraken, en in allen gevalle strekken om aan de wereld een door de vertegenwoordigers des lands en dus door bevoegde beoordeelaars ontworpen getrouw tafereel der grieven voor te leggen en zoo doende het herstel derzelve van wege den Bond mogelijk te maken, wanneer dit doel niet door wederkeerige inschikkelijkheid te bereiken mogt zijn."

RUSLAND.

De groote maatschappij, welke voor de daarstelling van het Russische spoorwegnet gevormd is, heeft de werkzaamheden op eenige punten met kracht aangevangen, en den 31sten Augustus jl. is reeds een gedeelte der westelijke spoorweglinie, reikende van St. Petersburg tot Luga (een afstand van 128 wersten of 137 kilometers), plegtig ingewijd. Daarbij heeft de Fransche ingenieur, die met de leiding der werkzaamheden belast is, eenen toast op de Russische ingenieurs uitgebragt en de door hen aan de maatschappij bewezene diensten geroemd. Men hoopte dat een nieuw gedeelte dier linie, dat van Luga tot Pskow, tegen het einde van den winter voor het verkeer opengesteld zou kunnen worden, en dat St. Petersburg met het begin van het jaar 1860 in onafgebroken spoorwegcommunicatie met Koningsberg en alle andere hoofdsteden van Europa zou staan.

De voorstanders dezer groote onderneming verwachten veel goeds van het bekende besluit van het Russische gouvernement om den interest, dien de crediet-instellingen des rijks voor de haar toebetrouwde gelden betalen, met een per cent te verminderen en op drie ten honderd te stellen; dit besluit zal huns oordeels ten gevolge hebben, dat vele particulieren hunne fondsen voortaan niet langer in bank-obligatien, maar in spoorwegactien en andere ondernemingen van dien aard beleggen. Een brief uit St. Petersburg, medegedeeld door een aan het spoorwegwezen gewijd blad, zegt: » De spoorwegen komen voor Rusland juist van pas om groote kapitalen, die anders geen nut zouden doen, vruchtdragend te maken; zij zullen hier dezelfde rol spelen als in Frankrijk, alwaar zij sedert twintig jaren voor het beleggen der door de bevolking bespaarde gelden dienen, hetzij deze gelden regtstreeks in de kas der spoorweg-maatschappijen gevloeid of door den Staat opgenomen en tot ondersteuning dier ondernemingen gebezigd zijn.

» Het Russische spoorwegnet is ook met buitenlandsche kapitalen ondernomen, maar deze zullen waarschijnlijk alleen hebben gediend om de zaak aan den gang te brengen, even als in Frankrijk, toen men aldaar begon spoorwegen aan te leggen, met de Engelsche kapitalen het geval geweest is. Terwijl de Russische staatsschuldbrieven boven pari staan en de banken niet meer dan drie per cent rente betalen, is het met zekerheid te verwachten dat vele in Rusland beschikbare kapitalen gerigt zullen worden op de groote spoorwegondernemingen waaraan van staatswege eene zuivere opbrengst van minstens vijf per cent gewaarborgd is over eene som welke voor het bekostigen van al de aan te leggen werken ruim toereikend is."

TURKIJE.

Berigten uit Konstantinopel van den 29sten Augustus jl. melden dat de hervatting der diplomatieke betrekking tusschen de Porte eenerzijds en Frankrijk, Rusland, Pruissen en Sardinie aan den anderen kant nieuwe aanleiding heeft gegeven tot moeijelijkheden, die echter reeds vereffend schijnen te zijn. De Fransche gezant wilde dat bij de hervatting der officiele betrekking alle gebruikelijke plegtigheden in acht genomen zouden worden, en bepaaldelijk dat de vlag der onderscheidene gezanten, wanneer zij weder van de door hen bewoonde gebouwen uitgestoken wierd, door het Turksche geschut met saluutschoten zou worden begroet; hierdoor scheen de heer de Thouvenel aan de bevolking te willen toonen dat zijn gouvernement het geschil gewonnen en volkomen voldoening verkregen had; maar juist daarom mishaagde zijn plan aan lord Redcliffe en den baron von Prokesch, de vertegenwoordigers van Engeland en Oostenrijk, die de door hen ondergane nederlaag niet zoo ruchtbaar gemaakt wilden hebben; zij stelden alzoo onder 's hands hunnen invloed bij de Porte te werk, en op hun aanraden verklaarden de Turksche bewindslieden dat de Fransche vlag met saluutschoten zou begroet worden, maar dat dit openlijke eereblijk niet kon worden verleend aan de vertegenwoordigers der drie andere mogendheden, omdat deze niet den rang van ambassadeur maar slechts van gezant of van zaakgelastigde hadden. Doch de heer de Thouvenel weigerde een eereblijk aan te nemen hetwelk aan de mogendheden, welke zich aan Frankrijks zijde geschaard hadden, ontzegd werd. Na herhaalde gedachtenwisselingen en veel onderhandelens verklaarde de Fransche gezant zich bereid om van het salut af te zien, en met minder eerebetoon genoegen te nemen, mits ook aan de gezanten der drie andere mogendheden dezelfde eer bewezen wierd; en zoo is, volgens een berigt van de Londensche *Globe*, het geschil geschikt.

— Te Parijs is per telegraaph berigt ontvangen dat de herziening der kiezerslijsten in Moldavie overeenkomstig de oorspronkelijke voorschriften van de Porte en de daaraan door de Europesche commissie gegeven uitlegging had plaats gehad, en dat door den kaïmakam een besluit was uitgevaardigd waarbij de kiezers te Jassy opgeroepen werden om den 10den dezer hunne stemmen uit te brengen.

Volgens dat berigt was de bevolking van Moldavie over de laatstelijk gemaakte beschikkingen ten aanzien der verkiezingen algemeen tevreden; er werden althans geene klagten gehoord, en een ieder scheen den uitslag met vertrouwen te gemoet te zien.

Te Bucharest zouden de verkiezingen den 17den dezer plaats hebben.

Intusschen heeft de Europesche commissie voor de reorganisatie van het bestuur der Donau-Vorstendommen, die te Bucharest vereenigd is, hare werkzaamheden geschorst, met het plan om ze te hervatten, wanneer de uitslag der verkiezingen in Moldavie en Wallachye bekend zou zijn.

KONINKLIJKE AKADEMIE VAN WETENSCHAPPEN.

De Afdeeling voor Taal-, Letter-, Geschiedkundige en Wijsgeerige Wetenschappen zal eene gewone vergadering houden op Maandag den 14den September e. k., des voormiddags ten half twaalf ure, in het gebouw der Akademie (Trippenhuis) te Amsterdam.

De ingang voor het publiek is door de deur der Akademie.

H. J. Koenen,
Secretaris der Letterk. Afdeeling.

ADVERTENTIEN.

MINISTERIE VAN MARINE.

* * De gewone Audientie van den Minister van Marine zal op Vrijdag aanstaande, den 18den dezer, geen plaats hebben.

's Gravenhage, den 11den September 1857.

MINISTERIE VAN BINNENLANDSCHE ZAKEN.

Provincie *Noordbrabant.*

AANBESTEDING.

Op Dingsdag den 6den October 1857, des voormiddags ten $10\frac{1}{2}$ ure, zal, onder nadere goedkeuring, door den Commissaris des Konings in de provincie Noordbrabant, of, bij zijne afwezigheid, door een der leden van de Gedeputeerde Staten en in bijzijn van den Hoofdingenieur van

den Waterstaat in het 5de district, aan het locaal van het Provinciaal Bestuur te 's Hertogenbosch, worden Aanbesteed:

het aanleggen van Rijswerken tot verbetering van het vaarwater op de rivier de Maas tusschen de haven van Ammerzoden en het Wellsche Veer.

Deze Aanbesteding zal geschieden bij enkele inschrijving.

Het Bestek zal ter lezing liggen aan het locaal van het Ministerie van Binnenlandsche Zaken, aan dat van het Provinciaal Bestuur van Noordbrabant te 's Hertogenbosch, en op alle zoodanige plaatsen, alwaar gewoonlijk de Bestekken van Waterstaatswerken in gemelde provincie ter lezing gelegd worden.

Zullende den vierden en derden dag vóór de besteding de noodige aanwijzing in loco worden gedaan en voorts nadere informatien te bekomen zijn bij de Hoofdingenieurs van den Waterstaat L. Rijsterborgh, te 's Hertogenbosch, en H. F. Fijnje, te Arnhem, bij de Ingenieurs J. de Bruijn, te 's Hertogenbosch, en J. A. A. Waldorp, te Arnhem, en bij den Opzigter J. Verdoorn Bz., te 's Hertogenbosch.

Namens den Minister van Binnenlandsche Zaken,
De Secretaris-Generaal,
J. Schröder.

Provincie *Noordholland.*

HERBESTEDING.

De Minister van Binnenlandsche Zaken verwittigt de Gegadigden dat de Besteding van het eerste perceel wegens het doen van eenige buitengewone werken aan het Groot Noord-Hollandsche Kanaal volgens het bij dispositie van 7 Mei 1857 goedgekeurde Bestek n°. 68, ten gevolge van de zeer hooge aannemingsom is afgekeurd, en dat eene Herbesteding van dat perceel is bepaald op Donderdag den 24sten September 1857, des namiddags ten 2½ ure, aan het locaal van Provinciaal Bestuur te Haarlem, en dat de condition waarnaar dit plaats zal hebben dezelfde blijven, met uitzondering van die voor de oplevering en de betaling.

Art. 6, Tijdsbepaling, zal als nu luiden:

» De werken zullen dadelijk na de goedkeuring der aanbesteding worden aangevangen.

» Het aanbrengen der hangbeugels en bijbehooren in art. 2 sub 2 bepaald, zal op den nader door de directie vast te stellen tijd, in het jaar 1858 moeten plaats hebben.

» Het timmeren der sluisdeuren zal uiterlijk 1 Julij 1858 aangevangen moeten zijn, en het geheele werk op 1 October van dat jaar voltooid moeten zijn opgeleverd.

» Eene korting van f 10 zal op de aannemingspenningen verschuldigd zijn voor elken dag dat de werken later dan de bepaalde tijden worden opgeleverd."

Art. 7, Betaling, volgenderwijze:

» De betaling geschiedt in drie gelijke termijnen. De eerste zoodra de helft der benoodigde houtmaterialen benevens de hangbeugels en toebehooren zijn aangevoerd en goedgekeurd. De tweede termijn zoodra al de werken met inbegrip der leverantien naar het oordeel der directie tot drie vierde gedeelten van het geheel gevorderd zijn. De derde termijn na de volledige oplevering en goedkeuring der werken.

» Bij de verschijning van elken termijn legt de aannemer aan den Ingenieur over eene declaratie in triplo, waarvan een op zegel en bij den laatsten termijn bovendien de kopij van het aan hem uitgereikt procesverbaal van Aanbesteding."

Nog wordt de aandacht gevestigd op eene drukfout in het Bestek op pag. 3 regel 3 van boven; daar staat 10 beugels elk lang 4.50 el, moet zijn elk lang 1.50 el.

's Gravenhage, den 10den September 1857.

Namens den Minister voornoemd,
De Secretaris-Generaal,
J. Schröder.

Rijkstelegraaph.

BESTEDING.

Op Vrijdag den 18den September 1857, des voormiddags ten 11 ure, zal, onder nadere goedkeuring, door den Commissaris des Konings in de Provincie Groningen, of, bij zijne afwezigheid, door een der leden van de Gedeputeerde Staten en in bijzijn van den Hoofdingenieur van den Waterstaat in het 1ste district, aan het locaal van het Provinciaal Bestuur te Groningen, worden Besteed:

het verrigten van eenige Herstellingen aan het Rijks-Telegraaphkantoor te Groningen.

Deze Besteding geschiedt bij inschrijving, volgens art. 6 van het Bestek.

Het Bestek ligt ter lezing aan het locaal van het Ministerie van Binnenlandsche Zaken, aan dat van het Provinciaal Bestuur te Groningen, en in den Doelen, bij de kasteleins Uithoff, Eekhoff, ten Have, de Wed. de Jonge en de Wed. Bontekoe, allen op de Groote Markt aldaar; voorts bij de Wed. N. de Mulder in de Heerenstraat, bij J. A. Heikens in de Oosterstraat, bij Plaat in het Blaauwe Paard, bij Vissers in de Zon, bij de Wed. Rasker op den hoek van het Ameland, en bij den kastelein Bruins in de Slingerij buiten de Aa-poort.

Zeven dagen vóór de Besteding, des voormiddags ten elf ure, zal de noodige aanwijzing in loco worden gedaan, en zullen voorts nadere informatien te bekomen zijn bij de Hoofdingenieur C. Brunings en den Ingenieur A. L. de Bruijn Kops, te Groningen.

De Minister van Binnenlandsche Zaken,
A. G. A. van Rappard.

MINISTERIE VAN MARINE.

*** De Minister van Marine, van voornemen zijnde op den 24sten September 1857, onder zijne nadere goedkeuring, te doen Aanbesteden de levering van:

13,000 pond Witte Zeep,

Brengt ter kennis van de belanghebbenden:

dat de Biljetten van Inschrijving vóór of uiterlijk op den 24sten dezer maand, des voormiddags vóór twaalf ure, vrachtvrij aan het Departement van Marine te 's Gravenhage zullen behooren te zijn bezorgd, onder inzending tevens van een monster en opgave der prijzen, voor welke zij genegen zijn, overeenkomstig die monsters, de levering op de verder bij het Bestek van Aanbesteding voorgeschrevene Voorwaarden per 100 pond aan te nemen;

dat, ten einde de Inschrijvers bekend te maken met de soort van Zeep, ten deze verlangd, als maximum bepaald wordt de prijs van f 37 à f 39 de 100 pond;

dat bij de Biljetten zullen moeten worden opgegeven de namen en voornamen, alsmede de woonplaatsen van de Inschrijvers en hunne Borgen;

dat die Biljetten op zegel moeten zijn geschreven, geene bij-condition bevatten, noch daarop doorhalingen of schriftdelging gedaan;

dat diegene, welke niet dienovereenkomstig zijn, niet ter mededinging toegelaten, maar ter zijde zullen gelegd worden.

Voorts dat het Bestek, op hetwelk de voormelde Aanbesteding zal plaats hebben, van heden af, dagelijks, Zondagen uitgezonderd, van tien ure des morgens tot twee ure des namiddags, voor de gegadigden zal ter lezing liggen ter Secretarie van het Departement van Marine te 's Gravenhage, aan de Bureaux van de Directien der Marine te Amsterdam en te Vlissingen, alsmede ter Griffien van de Heeren Commissarissen des Konings in de Provincien Gelderland en Noordbrabant en het Hertogdom Limburg.

Het monsterkistje, met ijzeren hoekbanden, waarin de zeep moet geleverd worden, is ter bezigtiging aan het Magazijn van Levensmiddelen voor de Marine te Amsterdam.

's Gravenhage, den 11den September 1857.

De Minister van Marine,
J. S. Lotsij.

Directie *Willemsoord.*

AANBESTEDING.

Op Vrijdag den 25sten September 1857, des middags ten 12 ure, zal, onder nadere goedkeuring, door den Minister van Marine, in bijzijn van de Commissie ter zake van het drooge dok te Willemsoord, aan het locaal van het Ministerie van Marine te 's Gravenhage, in twee perceelen worden Aanbesteed;

het afbreken en wegruimen van een gedeelte van het drooge dok op het maritime etablissement Willemsoord.

Deze Aanbesteding zal geschieden overeenkomstig art. 10 des Besteks.

Het Bestek van dit werk zal ter lezing liggen aan het locaal van het Ministerie van Marine, aan dat van het Provinciaal Bestuur van Noordholland, bij de Directien der Marine te Willemsoord, Amsterdam, Hellevoetsluis en Vlissingen, en verder op alle zoodanige plaatsen alwaar gewoonlijk de Bestekken van Rijks-Waterstaats-werken ter lezing gelegd worden.

Zullende vóór de Besteding de noodige aanwijzing in loco worden gedaan, en voorts nadere informatien te bekomen zijn bij den Hoofdingenieur van den Waterstaat J. G. van Gendt, te Haarlem, en bij den Ingenieur J. Strootman, te Nieuwediep.

's Gravenhage, den 8sten September 1857.

De Minister voornoemd,
J. S. Lotsij.

Directie *Willemsoord.*

AANBESTEDING.

Op Zaturdag, den 26sten September 1857, des middags ten 12 ure, zal, onder nadere goedkeuring, door den Minister van Marine, in bijzijn van de Commissie ter zake van het drooge dok te Willemsoord, aan het locaal van het Ministerie van Marine te 's Gravenhage, in twee perceelen worden Aanbesteed:

het leveren van Dennenhout in platen, ten dienste van het op het maritime etablissement Willemsoord te bouwen droog dok.

Deze Aanbesteding zal geschieden overeenkomstig art. 8 des Besteks.

Het Bestek van dit werk ligt ter lezing aan het locaal van het Ministerie van Marine, aan dat van het Provinciaal Bestuur van Noordholland, bij de Directien der Marine te Willemsoord, Amsterdam, Hellevoetsluis en Vlissingen, en verder op alle zoodanige plaatsen, alwaar gewoonlijk de bestekken van Rijks-Waterstaats-werken ter lezing gelegd worden.

Zullende vóór de Besteding de noodige aanwijzing in loco worden gedaan, en voorts nadere informatien te bekomen zijn bij den Hoofdingenieur van den Waterstaat J. G. van Gendt, te Haarlem, en bij den Ingenieur J. Strootman, te Nieuwediep.

's Gravenhage, den 8sten September 1857.

De Minister van Marine,
J. S. Lotsij.

BEKENDMAKING.

De Gedeputeerde Staten van de provincie Friesland brengen bij deze ter kennis van de belanghebbenden, dat, ingevolge art. 7 van het plan der Geldleening van *honderd drie en twintig duizend gulden*, goedgekeurd bij Koninklijk besluit van den 11den Januarij 1851, n°. 23, op Maandag den 5den October 1857, des middags *twaalf* ure, in eene Openbare Vergadering op het Gouvernementshuis te *Leeuwarden*, zal plaats hebben de *zevende* uitloting, ter aflossing op den 1sten Januarij 1858, van een kapitaal van *tien duizend gulden* van gemelde leening.

Leeuwarden, den 7den September 1857.

De Gedeputeerde Staten voornoemd,
Van Panhuys, *Voorzitter*.
C. J. van der Veen, *loco Griffier*.

BEKENDMAKING.

De Gedeputeerde Staten van de provincie Friesland brengen bij deze ter kennis van de belanghebbenden:

1°. dat door de Heeren Staten in hunne Vergadering van den 23sten Julij 1857 is vastgesteld en door Zijne Majesteit bij besluit van den 28sten Augustus jl., n°. 67, is goedgekeurd, navolgend

PLAN van eene Geldleening, groot *honderd negentig duizend gulden*, ten laste der Provincie *Friesland*, tot medebestrijding der kosten van de verbetering van het *Dokkumer Grootdiep*.

Art. 1. Deze Geldleening zal bestaan uit *honderd negentig* aandeelen, ieder groot *duizend gulden*, welke aandeelen echter ook in onderdeelen van *vijf honderd gulden*, ieder met *A* en *B*, zullen kunnen worden gesplitst.

Art. 2. Voor elk aandeel zal worden afgegeven eene obligatie op naam of in blanco, ter keuze van de deelnemers, rentende hoogstens *vier en een tweede* ten honderd in het jaar, en voorzien van het noodige aantal coupons verschijnende 30 Junij en 31 December van elk jaar, waarvan de eerste verschijnen zal den 30sten Junij 1858, betaalbaar bij den betaalmeester te Leeuwarden.

Art. 3. De inschrijving zal op den door Gedeputeerde Staten te bepalen tijd worden geopend en gesloten ten kantore van den Betaalmeester te Leeuwarden, en de uitslag daarvan door middel van een of meer dagbladen worden bekend gemaakt.

Art. 4. Indien zich op het tijdstip der Inschrijving meer dan één gegadigde tot deelneming mogt opdoen, zal de rang van inschrijving

tusschen hen door het lot bepaald worden, nadat alvorens ieder hunner zal hebben verklaard voor welke som hij verlangt in te schrijven, zullende hij, die door het lot tot de inschrijving is aangewezen, de eens opgegevene som niet mogen verhoogen of verminderen.

De inschrijvingen zullen vervolgens worden aangenomen naar gelang zij bij den voorschreven Betaalmeester geschieden, terwijl, zoodra de som van f 190,000 is ingeschreven, geene verdere inschrijvingen zullen worden aangenomen.

Bijaldien echter de leening binnen den gestelden termijn van inschrijving niet wordt volgeteekend, zal ook het minder ingeschreven bedrag kunnen worden aangenomen, zullende in dat geval de aflossing op denzelfden voet geschieden als bij art. 6 is bepaald, tot dat het bedrag, waarvoor de leening is aangegaan, zal zijn afgelost.

Art. 5. Het fournissement zal moeten geschieden in één termijn tusschen den 1sten en den 14den November 1857 ten kantore van den Betaalmeester te Leeuwarden, die daarvan quitantien van storting aan de deelnemers zal afgeven, welke later zullen worden ingetrokken tegen uitreiking van obligatien in forma, opgemaakt en geteekend ten name van Gedeputeerde Staten van de provincie Friesland, in voege bij art. 2 hiervoor omschreven.

Bij voormelde obligatien zal een afzonderlijk coupon worden uitgereikt, tot voldoening der rente op 31 December 1857 verschenen, gerekend van 1°. November te voren.

Art. 6. De aflossing dezer Geldleening zal geschieden bij uitloting als volgt:

op den	31sten	December	1858	f	4,000
»	»	»	»	1859	4,000
»	»	»	»	1860	4,000
»	»	»	»	1861	4,000
»	»	»	»	1862	4,000
»	»	»	»	1863	4,000
»	»	»	»	1864	4,000
»	»	»	»	1865	4,000
»	»	»	»	1866	5,000
»	»	»	»	1867	5,000
»	»	»	»	1868	5,000
»	»	»	»	1869	5,000
»	»	»	»	1870	6,000
»	»	»	»	1871	17,000
»	»	»	»	1872	17,000
»	»	»	»	1873	18,000
»	»	»	»	1874	19,000
»	»	»	»	1875	20,000
»	»	»	»	1876	21,000
»	»	»	»	1877	20,000
					f 190,000

Art. 7. De uitloting zal telken jare in de maand Januarij plaats hebben, ten overstaan van Gedeputeerde Staten van de provincie Friesland, na voorafgaande bekendmaking in de gewone vergaderzaal op het Gouvernementshuis te Leeuwarden.

De uitgelote nommers zullen in een of meer dagbladen worden bekend gemaakt.

Art. 8. De voldoening der uitgelote obligatien zal op het daarvoor aangewezen tijdstip plaats hebben ten kantore van den Betaalmeester te Leeuwarden, onder bijbetaling van de alsdan verloopen rente, tegen inwisseling der obligatien en coupons.

Art. 9. Aan de gepatenteerde kassiers of handelaars in effecten wordt, wanneer zij inschrijven, 1/8 per cent courtage toegekend over de door hen ingeschreven som, te voldoen op daartoe door hen aan heeren Gedeputeerde Staten in te dienen declaratien.

Art. 10. De obligatien en coupons, welke niet binnen de vijf jaren na den termijn van aflossing en verschijning aangeboden worden, zullen na dien tijd niet meer worden voldaan, maar ten voordeele der fondsen van de provincie Friesland vervallen zijn.

2°. dat de inschrijving op deze geldleening op de bij art. 4 van voormeld plan omschreven wijze, ten kantore van den Betaalmeester te Leeuwarden, zal zijn geopend van *Donderdag den eersten tot en met Zaturdag den tienden October* 1857, op de gewone kantooruren; en

3°. dat de rente van deze leening wordt bepaald op vier en een tweede ten honderd in het jaar.

Leeuwarden, den 8sten September 1857.

De Gedeputeerde Staten voornoemd,
VAN PANHUIJS, *Voorzitter.*
C. J. VAN DER VEEN, *l. Griffier.*

*** De gewone driemaandelijksche Vergadering der Provinciale Commissie van Geneeskundig Onderzoek en Toevoorzigt in Noordholland, gevestigd te Amsterdam, zal gehouden worden op Woensdag 30 September en volgende dagen. Zij die verlangen alsdan te worden toegelaten tot het afleggen van Examen, vervoegen zich vóór den 25sten dezer maand, bij request en met overlegging der gevorderde bewijzen, bij den ondergeteekende, Secretaris der Commissie.

Amsterdam, 1 September 1857.

J. PENN.

*** De Najaars-Vergadering der Provinciale Commissie van Onderwijs in Zuidholland zal aanvangen op Maandag den 12den October 1857, des avonds ten zeven ure, en gehouden worden te 's Gravenhage in het Provinciaal Gouvernementshuis, in het Korte Voorhout.

De Examens voor den *derden* en *vierden* rang zullen plaats hebben op Dingsdag den 13den October; die voor den *eersten* en *tweeden* rang, alsmede die voor *vreemde talen*, zoowel van onderwijzers als van onderwijzeressen, op Woensdag den 14den October, en van degenen die eene acte van algemeene toelating *als schoolhouderesse* begeeren, op Donderdag den 15den October, alle te beginnen des voormiddags ten negen ure.

Om tot het Examen te worden toegelaten zal men zich ten minste veertien dagen te voren moeten aanmelden bij den schoolopziener van zijn district, met overlegging van geboorte-acte, bewijs van goed gedrag en reeds verkregen acte van algemeene toelating.

Verder zullen allen die wenschen geëxamineerd te worden moeten doen blijken van hunne inwoning in de provincie gedurende het geheele laatste jaar, en daarenboven die voor den *tweeden* rang, dat zij hoofdonderwijzer zijn of daartoe de geschiktheid hebben, en die voor den *derden* rang, dat zij minstens gedurende een jaar op eene goede school zijn werkzaam geweest.

OPENBARE AANBESTEDING.

De eerstaanwezende Ingenieur te Utrecht zal, onder nadere goedkeuring van den Minister van Oorlog, in het openbaar Aanbesteden:

het herstellen van den IJzeren Inlaatduiker bij het Verdedigingswerk te Vreeswijk, — onder het beheer der Genie te Utrecht.

Deze Aanbesteding zal geschieden den een en twintigsten September 1857, des morgens ten elf ure, in het Hôtel de l'Europe, bij den logementhouder A. van Stuivenberg, aan het Vreeburg te Utrecht, alwaar van den 14den September 1857 het Bestek zal liggen.

Inlichtingen kunnen worden verkregen bij den eerstaanwezenden Ingenieur te Utrecht.

AANBESTEDING.

Op Zaturdag 26 September e. k., des voormiddags 11 ure, zal door of van wege het Bestuur der Godshuizen te Middelburg, in een der vertrekken van het Gesticht n°. 1 (Gasthuis), in den Langendelft aldaar, in het openbaar worden Aanbesteed:

het Bouwen van een Nieuw Arm-Weeshuis op de Heerengracht, nabij het Gesticht n°. 2 (Oude-Mannen-en-Vrouwenhuis), met de levering van alle daartoe benoodigde Materialen, volgens Bestek, Voorwaarden en Teekening, in laatstgenoemd Gesticht ter inzage nedergelegd.

Nadere informatien zijn te bekomen bij den Gemeente-Bouwmeester G. H. Grauss, door wien gedurende 3 dagen voor de Besteding, van 10—12 ure des voormiddags, de noodige aanwijzing in loco zal geschieden.

Middelburg, den 8sten September 1857.

Het Bestuur der Godshuizen,
HUBERTUS REKKER, *Voorzitter.*
J. P. VAN VISVLIET, *Secretaris-Penningmeester.*

GEREGTELIJKE AANKONDIGINGEN.

*** Door den Hoogen Raad der Nederlanden zijn, op 20 Augustus 1857, aan *Hermanus Johannes van Amerom*, Zoon van wijlen *Hermanus Johannes van Amerom* en van *Jakoba Magdalena Schaasberg*, eerder Weduwe van *Cornelis Jacobus van den Burgh*, wonende te 's Gravenhage, verleend Brieven van Meerderjarig-verklaring, goedgekeurd bij 's Konings besluit van 29 Augustus 1857, n°. 78, geregistreerd 9 September 1857, welke hem geven al de Regten, bij de wet aan Meerderjarigen toegekend, behoudens de bepaling van art. 478 van het Burgerlijk Wetboek.

KRAIJENHOFF,
[Kosteloos.] *Procureur voor den Hoogen Raad.*

*** Bij Vonnis der Arrondissements-regtbank te Zutphen, van den 10den September 1857, is *Jan Willem Kuenen*, wonende te Winterswijk, ten verzoeke van *Wander Hesselink*, wonende in Happel onder Winterswijk, ter oorzake van verkwisting gesteld onder Curatele.

Hetgeen certificeert
J. THOOFT, *Procureur.*

*** Ter voldoening aan art. 1082 van het Burgerlijk Wetboek, worden bij deze Opgeroepen de bekende en onbekende Schuldeischers van den Heer *Johan Daniel Koelman*, in leven Kunstschilder te 's Gravenhage, aldaar den 16den Maart 1857 overleden, om te compareren in het Verkoophuis der Notarissen in de Nobelstraat te 's Gravenhage, op Woensdag den 16den September 1857, des morgens ten 10 ure, ten einde van de Beneficiaire Erfgename van voornoemden Erflater te hooren afleggen Rekening en Verantwoording van haar gehouden beheer, en, indien er geen verzet plaats heeft, derzelver schuldvorderingen te ontvangen, voor zoo verre het bedrag der Nalatenschap toereikende zal zijn.

*** De bekende en onbekende Schuldeischers van de onder het voorregt van Boedelbeschrijving aanvaarde Nalatenschap van wijlen *Lodewijk Grahame*, in leven Suiker-, Koekebakker en Winkelier, gewoond hebbende en overleden te Oostburg, worden bij deze Opgeroepen om op Zaturdag den 26sten September 1857, des voormiddags ten 10 ure, ten Kantore van den Notaris *Jacobus Wilhelmus le Nobel*, te Oostburg, tegenwoordig te zijn bij de aflegging der Rekening en Verantwoording van het beheer diens Boedels, en om, zoo er geen verzet plaats heeft, dadelijk hunne Schuldvorderingen te ontvangen, voor zooverre het bedrag dier Nalatenschap toereikende zal zijn.

VERKOOPING VAN VIERJARIG RIJSWAARDENHOUT.

Op Donderdag den 17den September, des middags twaalf ure, zal aan het Huis de Spijker te Brakel, in massa of perceelen, publiek worden verkocht het 4jarig Rijswaardenhout, groeijende op ongeveer zeven Bunders (6 B. 90 R.), genaamd de Sneewaard, langs de Waal.

Informatie te bekomen bij den Waardsman Lodewijk van Hemert, te Brakel.

BEURSPRIJZEN VAN SCHULDBRIEVEN.

Amsterdam, VRIJDAG 11 SEPTEMBER 1857.

	pCt.			
NEDERL. W. Sch.	2 1/2	63 1/2	63 9/16	63 1/2
Dito dito	3	77	—	—
Dito dito	4	97	97 1/16	—
Syndicaat	3 1/2	91 1/2	—	—
Handel-maatsch.	4 1/2	155 1/8	155 3/4	155 1/4
BELGIE. Bij *Rothschild*	2 1/2	52 1/2	—	—
RUSL. Bij *Hope en C°.* 1798 en 1816	5	105 1/8	—	—
Dito 1828-1829.	5	104 1/8	—	—
Dito 1840. . . .	4	87	—	—
Stieglitz	4	86 3/8	—	—
Dito 1854. . . .	5	—	—	—
Dito 1855. . . .	5	101 3/8	101 1/2	101 3/8
Engelsche	4 1/2	—	—	—

	pCt.			
SPANJE. Nieuwe 3% thans . .	1 1/4	25 1/4	25 5/16	—
Buitenlandsche .	3	42 3/8	—	—
Binnenlandsche .	3	37 9/16	—	—
PORTUG. Te Lond.	3	45 3/8	45 7/16	—
OOSTENR. Metall. 1816-1852 . .	5	74	74 1/16	74
Dito Zilv. Nation.	5	76 1/4	76 [illegible]	76 [illegible]
Dito Zilver 1849-1854	5	86 [illegible]	—	—
Dito 1847-1852 .	2 1/2	38 5/8	38 [illegible]/16	—
BRAZ. Lond. 1824	5	—	—	—
MEXICO Londen.	3	—	—	—
GRENADA id. .	2 3/4	—	—	—
VENEZUELA id. .	4	—	—	—

Flaauwe markt.

Londen, HEDEN.

Consols . . . . . . 3 pCt. 90 3/4 à —

Parijs, HEDEN.

Fransche rente. . . 3 pCt. 67 à —

Weenen, HEDEN.

Metalliek . . . . . . 5 pCt. — à —
Nationale . . . . . . 5 à — à —
Wissel Londen . . . . . — à —

TE 'S GRAVENHAGE, TER ALGEMEENE LANDS-DRUKKERIJ.